

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจะนำมาใช้ตอบคำถามงานวิจัยที่ว่า ปัจจัยใดที่สถาบันการเงินใช้ในการพิจารณาสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และมีลำดับความสำคัญเป็นอย่างไรในปัจจุบัน รวมถึงความแตกต่างของการให้ความสำคัญกับแต่ละปัจจัยของแต่ละสถาบันการเงินว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะว่า ทำอย่างไรจึงจะสามารถช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินได้ดีขึ้น

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของสถาบันการเงิน

ปัจจัยที่ทั้งธนาคารพาณิชย์เอกชน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐบาล นำมาใช้ในการพิจารณาสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมาก 4 ปัจจัย ได้แก่

- 1) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ
- 2) การประกอบธุรกิจที่ผิดศีลธรรม หรือสร้างผลกระทบต่อสังคม
- 3) ภาพลักษณ์องค์กร ซึ่งประกอบด้วย ประวัติการเป็นหนี้มีปัญหา ชื่อเสียงในแวดวงธุรกิจ และภาระหนี้สินของกิจการในปัจจุบัน
- 4) ความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการทำกำไร และกระแสเงินสดรับจากการดำเนินงาน

โดยที่สามปัจจัยแรกเป็นปัจจัยที่ทางสถาบันการเงินนำมาเกณฑ์เบื้องต้นพิจารณาการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ เพราะทั้ง 3 ปัจจัย สามารถพิสูจน์ได้ง่ายกว่า เมื่อผ่านเกณฑ์ขั้นต้นแล้วทางสถาบันการเงินจึงจะเริ่มทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมเชิงลึกว่ากิจการจะสามารถจ่ายชำระคืนหนี้ได้หรือไม่

ส่วนปัจจัยที่ทั้งธนาคารพาณิชย์เอกชน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐบาล ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก คือ ระยะเวลาในการผ่อนชำระ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันปัจจัยดังกล่าวไม่ได้สะท้อนถึงความเสี่ยงของการปล่อยสินเชื่อ ความเชื่อแต่ก่อนที่ว่า การได้รับชำระคืนเร็วหรือสินเชื่อ

ระยะสั้นจะมีความเสี่ยงน้อยกว่าสินเชื่อระยะยาว แต่ด้วยผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายในปัจจุบัน ทำให้ระยะเวลาในการผ่อนชำระไม่ใช่เพียงปัจจัยเดียวที่สะท้อนความเสี่ยง สถาบันการเงินได้เปลี่ยนมุมมองในการวิเคราะห์ความเสี่ยงมาสู่มุมมองทางด้านของการควบคุม สินเชื่อที่ทางสถาบันการเงินสามารถควบคุมได้ย่อมมีความเสี่ยงน้อยกว่า เช่น การให้วงเงินเบิกเกินบัญชี (Overdraft) ซึ่งถือเป็นวงเงินหมุนเวียนระยะสั้น แต่ปัจจุบันสถาบันการเงินกลับมองว่าสินเชื่อประเภทนี้เป็นสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากสถาบันการเงินเองไม่สามารถควบคุมการใช้ไปภายในวงเงินเบิกเกินบัญชี ซึ่งอาจทำให้เกิดการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์และหนี้ที่มีปัญหาตามมา

นอกจากปัจจัยด้านระยะเวลาในการผ่อนชำระแล้ว ยังมีปัจจัยด้านการแข่งขันที่รุนแรงของธุรกิจ และปัจจัยด้านการกระจุกตัวของสินเชื่อของสถาบันการเงิน ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก เนื่องจากพบว่าในบางครั้งธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่มีความเป็นอิสระในการปล่อยสินเชื่อ เช่น การที่ทางธนาคารต้องเข้าไปช่วยเหลือกลุ่มธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งเพื่อสนองนโยบายของภาครัฐ

6.1.2 ความแตกต่างระหว่างธนาคารพาณิชย์เอกชน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของกลุ่มธนาคารพาณิชย์เอกชน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ พบว่าสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ให้ความสำคัญกับ **ปัจจัยด้านการกระจุกตัวของสินเชื่อของสถาบันการเงิน** น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกัน โดยธนาคารพาณิชย์เอกชนมีเป้าหมายหลักคือการทำกำไรให้กับกิจการ จึงให้ความสำคัญกับการกระจายความเสี่ยงโดยการควบคุมประเภทอุตสาหกรรมของผู้ขอสินเชื่อ ในขณะที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ มีเป้าหมายหลักในการให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการที่กำลังประสบปัญหาทางการเงิน ซึ่งอาจดำเนินธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมที่กำลังมีปัญหา ทำให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐบาล ไม่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการกระจุกตัวของสินเชื่อของสถาบันการเงิน

นอกจากนี้ **ปัจจัยด้านการแข่งขันที่รุนแรงของธุรกิจ** ก็ยังเป็นอีก 1 ปัจจัยที่ได้รับการให้ความสำคัญจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจน้อยกว่าระดับ “ปานกลาง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ได้รับการให้ความสำคัญจากธนาคารพาณิชย์เอกชนในระดับที่มากกว่า “ปานกลาง”

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งน่าจะมีสาเหตุเดียวกันกับปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น ที่ว่าสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ มีหน้าที่หลักในการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่กำลังประสบปัญหา จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการแข่งขันที่รุนแรงของธุรกิจมากนัก อย่างไรก็ตามหากนำปัจจัยนี้มาเปรียบเทียบกับทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จะพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มนี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

6.1.3 ความแตกต่างของการให้ความสำคัญกับแต่ละตัวแปรของแต่ละสถาบันการเงิน

จากการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับแต่ละปัจจัยของแต่ละสถาบันการเงิน พบว่ามีความแตกต่างในประเด็นดังต่อไปนี้

1) ประสบการณ์ในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการ

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารไทยพาณิชย์และธนาคารกรุงไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) ทักษะในการจัดทำแผนธุรกิจ

จากการเปรียบเทียบทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าธนาคารสึกรไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าธนาคารกรุงไทยอย่างมีนัยสำคัญ โดยทั้ง 2 สถาบันการเงินนี้ให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

3) ประวัติการเป็นหนี้มีปัญหา

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้น้อยกว่าสถาบันการเงินอื่นทั้ง 5 แห่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) การจัดเก็บข้อมูลทางบัญชีที่เป็นระบบ

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารสึกรไทยและธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารทหารไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) ความน่าเชื่อถือของงบการเงิน

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารกรุงเทพให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าสถาบันการเงินอื่นทั้ง 5 แห่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) การประกอบธุรกิจที่ผิดศีลธรรม หรือสร้างผลกระทบต่อสังคม

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารกสิกรไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าสถาบันการเงินอื่นทั้ง 5 แห่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อกับประเภทสินเชื่อ

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารกสิกรไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าสถาบันการเงินอื่นทั้ง 5 แห่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) มูลค่าของหลักทรัพย์ค้ำประกัน

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารกสิกรไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้น้อยกว่าธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารทหารไทย และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

9) สภาพคล่องของหลักทรัพย์ค้ำประกัน

จากการเปรียบเทียบ พบว่าธนาคารกสิกรไทย และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

10) การกระจุกตัวของสินเชื่อของสถาบันการเงิน

จากการเปรียบเทียบทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้น้อยกว่าสถาบันการเงินอื่นอีก 5 แห่งอย่างมีนัยสำคัญ และธนาคารกสิกรไทยให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้มากกว่าธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยข้างต้น คณะผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเป็นแนวทางให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสามารถเข้าใจกฎเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อและปัจจัยที่มีผลสำคัญต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงินได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก่อนที่จะเสนอขอสินเชื่อกับทางสถาบันการเงิน และยังเป็นข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้อยู่รอดและสามารถแข่งขันได้ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

6.2.1 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากผลการวิจัยพบว่า ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าวิสาหกิจที่ต้องการขอสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์เอกชน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ จะต้องมีการระบุวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อให้ชัดเจน และพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้ขอกู้จะนำเงินดังกล่าวไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ให้ไว้กับสถาบันการเงินได้

ทั้งนี้จากผลการวิจัย ยังพบว่า ภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สถาบันการเงินทั้งธนาคารพาณิชย์เอกชนและสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ให้ความสำคัญมากเช่นกัน ดังนั้น หากวิสาหกิจใดที่ต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนสินเชื่อจากสถาบันการเงิน ก็จำเป็นที่จะต้องรักษาภาพลักษณ์อันดีขององค์กรไว้ โดยจะต้องรักษาประวัติการผ่อนชำระหนี้กับสถาบันการเงินให้เป็นปกติ รวมไปถึงชื่อเสียงในแวดวงธุรกิจด้วย

นอกจากนี้ในส่วนของวิสาหกิจที่เคยมีประวัติเป็นหนี้ที่มีปัญหากับสถาบันการเงินอื่น จากงานวิจัยยังพบว่า วิสาหกิจเหล่านั้นยังมีโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนสินเชื่อจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐได้ แต่ทั้งนี้วิสาหกิจเหล่านั้นจะต้องมีการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และมีประวัติการผ่อนชำระที่เป็นปกติกับทางสถาบันการเงินเดิมก่อน ถึงจะมีสิทธิ์ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ

ทั้งนี้จากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของพนักงานสินเชื่อส่วนใหญ่ ให้ข้อเสนอแนะว่าทางผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะต้องมีการปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการปรับปรุงระบบการบริหารงานในส่วนงานต่างๆ ให้เป็นมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารทางการเงิน การจัดเก็บข้อมูลทางภาษีที่เป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้สถาบันการเงินสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้รับจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งจะส่งผลให้ทางวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินได้ง่ายและเร็วขึ้น

6.2.2 สถาบันการเงิน

ข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัยเกี่ยวกับแนวทางและบทบาทของสถาบันการเงินในการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านแหล่งเงินทุน คือ การปรับบทบาทและแนวคิดของสถาบันการเงิน จากเดิมที่อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ทางการเงิน มาเป็น คู่ค้าทางธุรกิจ

โดยสถาบันการเงินควรให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจในทุกๆด้าน นอกเหนือจากความช่วยเหลือทางการเงินเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันการเงินมีเครือข่ายของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมต่างๆ ที่กว้างขวางและมีการจัดเก็บฐานข้อมูลที่เป็นระบบ รวมไปถึงมีบุคลากรต่างๆที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆเป็นจำนวนมาก การที่สถาบันการเงินปรับเปลี่ยนบทบาทโดยให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนอกเหนือจากการสนับสนุนแหล่งเงินทุนแล้วนั้น จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในทางกลับกันก็เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินนั้นๆ เช่นกัน ในด้านสายสัมพันธ์และภาพพจน์ที่ดีของสถาบันการเงิน

ทั้งนี้จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการกระจุกตัวของสินเชื่อของสถาบันการเงินเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน แต่ปัจจัยดังกล่าวกลับไม่มีผลต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ อย่างไรก็ตามธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ธนาคารพาณิชย์เอกชนอาจจะมีการปฏิเสธคำขอสินเชื่อของวิสาหกิจได้ เนื่องจากเหตุผลทางด้านการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์เอกชนนั้นๆ มีการสนับสนุนสินเชื่อในอุตสาหกรรมใด อุตสาหกรรมหนึ่งมากเกินไปเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามนโยบายสินเชื่อของธนาคาร แต่สำหรับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นสถาบันการเงินของรัฐ เหตุผลดังกล่าวนี้ไม่ได้มีผลต่อการพิจารณาสินเชื่อแต่อย่างใด ดังนั้นทางคณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า หากธนาคารพาณิชย์เอกชนรายใดมีการสนับสนุนสินเชื่อในอุตสาหกรรมหนึ่งมากเกินไปเกินเกณฑ์ที่กำหนด จนทำให้ไม่สามารถอนุมัติสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใดได้อีกแล้ว ธนาคารพาณิชย์นั้นๆ ควรที่จะแนะนำหรือส่งคำขอสินเชื่อดังกล่าวต่อไปให้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐที่สามารถสนับสนุนสินเชื่อได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์พนักงานสินเชื่อของสถาบันการเงินบางแห่ง ทำให้ทราบว่าพนักงานธนาคารบางคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนโยบายการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) ของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยผ่านช่องทางธนาคารพาณิชย์ โดยมีเหตุผลเนื่องมาจากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดกฎระเบียบในการสนับสนุนสินเชื่อ และตรวจสอบรายละเอียดเอกสารต่างๆ ของสถาบันการเงินอย่างเข้มงวด ประกอบกับพนักงานสินเชื่อบางคนเห็นว่าการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจดังกล่าวนั้น สถาบันการเงินไม่ได้ผลประโยชน์แต่อย่างใด อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มภาระและต้นทุนในการตรวจสอบเอกสารต่างๆ จึงไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการสนับสนุนสินเชื่อดังกล่าว ผลดังกล่าวทำให้นโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่สามารถ

สัมฤทธิ์ผลได้เท่าที่ควร ดังนั้นทางคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารของสถาบันการเงินที่จะสร้างความเข้าใจและปรับทัศนคติให้กับพนักงานสินเชื่อ ให้เข้าใจว่าโครงการสนับสนุนสินเชื่อของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นเป็นการลดภาระการจ่ายดอกเบี้ยให้กับลูกค้าของสถาบันการเงิน ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ ให้กับลูกค้าของสถาบันการเงินได้ในอนาคต

จากข้อเสนอแนะของผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่เสนอให้สถาบันการเงินต่างๆ ปรับลดกฎเกณฑ์และขั้นตอนในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น เพื่อที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบปัญหาทางการเงินจะสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น โดยเสนอให้มีการออกผลิตภัณฑ์ในรูปแบบสินเชื่อสำเร็จรูป ที่กำหนดคุณสมบัติและกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานตามหลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินกำหนด หากผู้ขอกู้รายใดมีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว สถาบันการเงินนั้นๆ ก็สามารถพิจารณาอนุมัติได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าวทางคณะผู้วิจัยมีความเห็นที่สอดคล้องกัน แต่ทางคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการสนับสนุนสินเชื่อในลักษณะดังกล่าวควรจะเริ่มต้นด้วยการสนับสนุนสินเชื่อในวงเงินไม่สูงและในระยะเวลาไม่ยาวมากนัก เนื่องจากในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อยังมีปัจจัยความเสี่ยงหลายประการที่นอกเหนือการควบคุมและการคาดการณ์ได้

สำหรับข้อเสนอแนะอื่นๆ สำหรับสถาบันการเงิน คือ การเพิ่มบทบาทให้มากขึ้นในการให้ความรู้ คำแนะนำให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งทางด้านบริหารการเงิน การตลาด และการจัดการต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ประกอบการที่มีอยู่เดิม และผู้ประกอบการรายใหม่ที่กำลังคิดจะลงทุน สามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

6.2.3 หน่วยงานภาครัฐ

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์เอกชนให้ความสำคัญกับประวัติการเป็นหนี้มีปัญหของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมค่อนข้างมาก ซึ่งปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลให้ผู้ประกอบการที่เคยมีประวัติหนี้มีปัญหามีอยู่จำนวนมาก ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์เอกชนได้ และในขณะเดียวกันความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐก็มีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และพลิกฟื้นธุรกิจของตนได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะยาวได้ คณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะผู้ควบคุมดูแลการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน จึงควรพิจารณาความเหมาะสมในการนำมาตรฐานการ

บัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 (IAS39) มาใช้กับสถาบันการเงินในประเทศไทย ว่าทั้งผู้ประกอบการและสถาบันการเงินมีความพร้อมกับการใช้มาตรฐานการบัญชีใหม่มากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ ในส่วนโครงการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น คณะผู้วิจัยเห็นว่าธนาคารแห่งประเทศไทยควรมีการปรับลดความยุ่งยากในการดำเนินการหรือผ่อนปรนเงื่อนไขในการขอรับความช่วยเหลือของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมลง เพื่อเป็นการช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างทั่วถึงตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ ดังนั้นหน่วยงานของรัฐอย่าง บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบปัญหาทางหลักทรัพย์ค้ำประกันไม่เพียงพอ จึงควรสร้างความเชื่อมั่นและสร้างการยอมรับให้สถาบันการเงิน ในการเข้ารับบริการของทาง บสย. โดยอาจจะต้องมีการปรับลดกฎเกณฑ์และระยะเวลาในการเรียกร้องค่าสินไหมของกับสถาบันการเงิน ในกรณีที่ผู้ขอสินเชื่อไม่สามารถชำระสินเชื่อคืนได้ตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้ รวมไปถึงควรมีการกำหนดค่าธรรมเนียมในการค้ำประกันสินเชื่อตามระดับความเสี่ยง แทนที่จะเป็นการกำหนดค่าธรรมเนียมอัตราเดียว ดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบันทั้งนี้เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

1. นิยามการแบ่งประเภทวิสาหกิจของแต่ละสถาบันการเงินมีความแตกต่างกัน และแตกต่างกันไปจากกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ทำให้คำตอบที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง อาจมีความแตกต่างกันไปตาม เกณฑ์การแบ่งประเภทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของแต่ละสถาบันการเงิน
2. จำนวนตัวอย่างของพนักงานสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีจำนวนน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลจากพนักงานสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ทำให้ทางคณะผู้วิจัยไม่สามารถทำการวิเคราะห์ปัจจัย แยกต่างหากจากธนาคารพาณิชย์เอกชน

3. คณะผู้วิจัยไม่สามารถที่จะควบคุมการกระจายของกลุ่มตัวอย่างได้เท่าที่ควร เพราะจำเป็นต้องใช้วิธีการเก็บตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์
4. คณะผู้วิจัยมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลการพิจารณาสินเชื่อของสถาบันการเงินในอดีต งานวิจัยนี้จึงไม่สามารถใช้สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ในการประมวลผลข้อมูลได้

6.4 ประเด็นที่ควรนำไปศึกษาต่อ

การวิจัยในอนาคต ควรศึกษาโดยพิจารณาปัจจัยอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากปัจจัยที่ได้ทำการศึกษาแล้วในงานวิจัยนี้ เพื่อให้ได้งานวิจัยที่สมบูรณ์ขึ้น และอาจนำเครื่องมือทางสถิติประเภทอื่น เช่น การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) มาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ หรือข้อมูลการพิจารณาสินเชื่อในอดีตจากสถาบันการเงิน เพื่อที่ผลจากการวิเคราะห์จะแสดงน้ำหนักความสำคัญของแต่ละปัจจัย นอกเหนือจากการแสดงลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่ได้ทำการศึกษาในงานวิจัยนี้ รวมถึงการศึกษาในรายละเอียดของการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงินหนึ่งในอดีต เพื่อศึกษาดูว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการเป็นหนี้ที่มีปัญหา และสามารถนำปัจจัยเหล่านั้นไปใช้ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อได้

นอกจากนี้ ทางคณะผู้วิจัยเห็นว่า สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากร มีพื้นที่ในการศึกษาที่จำกัดเฉพาะสถาบันการเงินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดังนั้นการขยายพื้นที่การศึกษา และศึกษาในกลุ่มตัวอย่างสถาบันการเงินอื่นนอกเหนือจากงานวิจัย ทั้งในส่วนของธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่นๆ และ สถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่นๆ อาจให้ผลการวิจัยที่แตกต่างออกไป ซึ่งเป็นสิ่งน่าสนใจที่จะนำไปศึกษาเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต